

III

(Förberedande akter)

REGIONKOMMITTÉN

99:E PLENARSESSIONEN DEN 31 JANUARI–1 FEBRUARI 2013**Yttrande från Regionkommittén om ”Stadgar för och finansiering av europeiska politiska partier och europeiska politiska stiftelser”**

(2013/C 62/15)

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

- Vi är övertygade om att detta förslag kan utgöra ett verktyg för att underlätta den europeiska och nationsöverskridande debatten samt skapa gynnsamma förutsättningar för den europeiska opinionsbildningen.
- Vi ställer oss positiva till att den europeiska rättsliga ställningen ska underställas höga krav på styresformer, ansvarstagande och öppenhet.
- Vi välkomnar att den regionala parlamentariska nivån nämns i förordningen vid sidan om den europeiska och den nationella nivån i fråga om representation när politiska partier och stiftelser som är knutna till dem ansöker om registrering hos Europaparlamentet som europeiskt politiskt parti respektive europeisk politisk stiftelse.
- Vi uppmanar rådet och Europaparlamentet att göra kommittén delaktig i kontrollen av respekten för EU:s grundläggande värderingar.
- Den föreslagna fördelningen av EU:s finansiering är godtagbar, men vi föreslår att man bör överväga att även beakta antalet företrädare i ReK vid fördelningen.
- Vi rekommenderar att man bör överväga att tillåta att EU-finansiering används i samband med folkomröstningskampanjer och folkinitiativ på europeisk nivå.

Föredragande	István SÉRTŐ-RADICS (HU–ALDE), borgmästare i Uszka
Referensdokument	Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om stadgar för och finansiering av europeiska politiska partier och europeiska politiska stiftelser COM(2012) 499 final – 2012/0237 (COD)

Yttrande från Regionkommittén – Stadgar för och finansiering av europeiska politiska partier och europeiska politiska stiftelser

I. POLITISKA REKOMMENDATIONER

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

1. Regionkommittén välkomnar det förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om stadgar för och finansiering av europeiska politiska partier och europeiska politiska stiftelser som Europeiska kommissionen offentliggjorde den 12 september 2012. Detta förslag ersätter och upphäver förordning (EG) nr 2004/2003, som hittills har fastlagt bestämmelserna för politiska partier och politiska stiftelser.

2. ReK vill ge sitt bidrag till utformningen av detta lagstiftningsförslag, som bland annat kan lyfta fram EU:s beslut på lokal och regional nivå liksom ReK-ledamöternas delaktighet i utformningen av dessa, särskilt med tanke på att kommittén består av politiska grupper.

3. Vi vill framhålla kommitténs arbete för att öka EU-medborgarskapets popularitet ⁽¹⁾ och främja en EU-medborgarutbildning ⁽²⁾, något som vi på senare år ingående behandlat i flera yttranden.

4. Vi bekräftar särskilt vårt engagemang för att främja EU-medborgarskapet och de rättigheter som sammanhänger med det, framför allt rösträtten. Regionkommitténs verksamhet i samband med "Europaåret för medborgarna 2013" fokuserar på detta tema ⁽³⁾.

5. Det är viktigt att EU-medborgarskapet bidrar till att främja utvecklingen av den europeiska demokratin, genom att invånarna involveras i den europeiska integrationsprocessen. Det ligger därför i EU-befolkningens intresse att främja en god representativ demokrati på europeisk nivå. I EU:s lagstiftningsprocess spelar de europeiska partierna och stiftelserna – som har en verklig transnationell dimension – en viktig roll för att ge röst åt EU:s invånare.

6. Vi är övertygade om att detta förslag kan utgöra ett verktyg för att underlätta den europeiska och nationsöverskridande debatten samt skapa gynnsamma förutsättningar för den europeiska opinionsbildningen. Förslaget kan dessutom bidra till att

öka invånarnas intresse för och deltagande i valet till Europaparlamentet, samt stärka Europeiska unionens demokratiska legitimitet.

7. Kommittén ställer sig bakom förordningens övergripande målsättningar, nämligen att öka de europeiska politiska partiernas och stiftelsernas synlighet, erkännande, effektivitet, öppenhet och ansvarstagande.

8. Det är absolut nödvändigt att stärka kopplingen mellan de europeiska politiska partierna och de europeiska politiska stiftelserna, och vi ser positivt på att ett europeiskt politiskt parti endast får ha en europeisk politisk stiftelse knuten till sig.

Registrering och kontroll

9. Regionkommittén anser att det skulle innebära ett viktigt steg i riktning mot Europas politiska enande att införa en enhetlig europeisk rättslig stadga som ger europeiska politiska partier och europeiska politiska stiftelser möjlighet att begära registrering som sådana, för att därmed erhålla en rättslig ställning som bygger på EU-lagstiftningen, vilket frigör dem från de många olika formerna av nationell rätt som de tidigare omfattats av. Kommittén konstaterar emellertid att medlemsstaterna måste införliva förslaget på ett lämpligt sätt för att det ska kunna fylla denna funktion.

10. Vi betonar att den ram som kommissionen föreslår för den europeiska stadgan baseras på erfarenheterna av hur nu existerande och brett erkända nationellt registrerade partier, föreningar och stiftelser fungerar, men att det aktuella förslaget har vissa begränsningar (framför allt vad gäller den oberoende europeiska rättsliga ställningen) som tyder på att de europeiska politiska partiernas erfarenheter sedan 2004 inte har beaktats i tillräckligt hög grad vid utformningen av den nya stadgan.

11. Vi understryker att uppbyggnaden av en verklig europeisk rättslig ställning är av grundläggande betydelse för de europeiska politiska partierna och de europeiska politiska stiftelser som är knutna till dem, eftersom det ger dem möjlighet att välja att ha sitt säte i vilken som helst medlemsstat under samma villkor, i enlighet med deras egna särdrag och deras politiska identitet.

12. Av detta skäl är det mycket viktigt att den europeiska rättsliga stadga som införs genom den aktuella förordningen beaktar lagstiftningen i de olika medlemsstaterna. Vi rekommenderar dock EU-institutionerna att i framtiden överväga en fullvärdig europeisk rättslig stadga.

⁽¹⁾ CdR 355/2010.

⁽²⁾ CdR 120/2005.

⁽³⁾ R/CdR 1030/2012 pt 7.

13. Vi ställer oss positiva till att den europeiska rättsliga ställningen ska underställas höga krav på styresformer, ansvarstagande och öppenhet.

14. Det är ett viktigt steg framåt att de specifika villkoren och kraven för att erhålla – och i än högre grad för att bibehålla – europeisk rättslig ställning innefattar respekt för de värderingar på vilka EU bygger. Detta har hittills utgjort ett anslutningskriterium för kandidatländerna, men denna förordning upphöjer EU:s grundläggande värderingar till ett kriterium som kan och ska kontrolleras inom ramen för den politiska uppföljningen.

15. Vi välkomnar att den regionala parlamentariska nivån nämns i förordningen vid sidan om den europeiska och den nationella nivån i fråga om representation när politiska partier och stiftelser som är knutna till dem ansöker om registrering hos Europaparlamentet som europeiskt politiskt parti respektive europeisk politisk stiftelse. Med tanke på skillnaderna i struktur mellan medlemsstaterna är det dock nödvändigt att förtydliga typen av politisk mellannivå (delstat, region, grevskap, departement, provins osv.).

16. Kommittén stöder att Europaparlamentet årligen ska kontrollera att de europeiska politiska partierna och de europeiska politiska stiftelserna uppfyller de villkor och krav som fastställs i förordningen, och att Europaparlamentet på begäran kan kontrollera att ett parti eller en stiftelse fortfarande respekterar EU:s grundläggande värderingar.

17. ReK uppmanar rådet och Europaparlamentet att göra kommittén delaktig i kontrollen av respekten för EU:s grundläggande värderingar.

18. Kommitténs medverkan bör vara obligatorisk åtminstone när partiet i fråga är representerat i ReK.

Finansiering

19. Vi påminner om att vi i vårt yttrande om den nya fleråriga budgetramen efter 2013 ⁽⁴⁾ framhöll att det är mycket viktigt att tillräckliga resurser avsätts för medborgarnas medverkan i insatserna för att främja de grundläggande rättigheterna och demokratin samt konstruera EU-medborgarskapet. Verkligt gränsöverskridande europeiska politiska partier och de europeiska politiska stiftelser som är knutna till dem har den viktiga uppgiften att göra medborgarnas stämma hörd på europeisk nivå genom att överbrygga klyftan mellan den nationella politiken och EU-politiken.

20. ReK konstaterar att det i kommissionens förslag görs skillnad mellan kriterierna för att få den rättsliga ställningen och kriterierna för att vara berättigad till finansiering.

21. Kommittén ställer sig bakom att EU:s finansiering av europeiska politiska partier och europeiska politiska stiftelser liksom tidigare kommer att beviljas ur Europaparlamentets budget.

22. ReK välkomnar att erkännandet som europeiskt politiskt parti eller europeisk politisk stiftelse, och således uppfyllandet av de villkor och krav som ställs i samband med detta, är en förutsättning för att få finansiering från EU:s budget.

23. Den föreslagna fördelningen av EU:s finansiering är godtagbar (15 % ska fördelas i lika delar och 85 % ska fördelas proportionellt mellan partierna i förhållande till deras andel folkvalda ledamöter i Europaparlamentet), men kommittén föreslår att man bör överväga att även beakta antalet företrädare i ReK vid fördelningen.

24. Kommittén välkomnar att den övre gränsen för tillåtna donationer höjs från för närvarande 12 000 euro till 25 000 euro per år och per givare (fysisk eller juridisk person) för att öka de politiska stiftelsernas och partiernas möjlighet att skapa egna medel.

25. ReK stöder principen och praxisen att EU-finansieringen inte får användas för att direkt eller indirekt finansiera nationella, regionala eller lokala val eller andra politiska partier, i synnerhet inte nationella partier eller kandidater, eftersom det skulle strida mot den övernationella andan i förslaget.

26. Vi förstår dock inte varför europeiska politiska partier och europeiska politiska stiftelser inte skulle få använda sina egna medel för att finansiera kandidater med samma europeiska politiska färg som ställer upp i nationella, regionala eller lokala val.

27. Kommittén förstår syftet med förslaget att också förbjuda användningen av EU-finansiering för kampanjer i samband med nationella, regionala eller lokala folkomröstningar (t.ex. om en fördragsändring), men rekommenderar att man bör överväga att tillåta att EU-finansiering används i samband med folkomröstningskampanjer och folkinitiativ på europeisk nivå.

Genomförande i praktiken, lokala och regionala utsikter

28. Kommittén är övertygad om att de europeiska politiska partierna i sitt arbete mer och mer effektivt kommer att kunna uttrycka och kanalisera medborgarnas åsikter med hjälp av folkvalda och andra företrädare på europeisk nivå, och att de kommer att kunna skapa en mer direkt koppling mellan den europeiska och den lokala/regionala styrelsenivån.

29. ReK understryker att det är nödvändigt att garantera EU-medborgarna fullständig tillgång till information i medlemsstaterna som en förutsättning för deras aktiva deltagande i det politiska livet, och uppmanar sina ledamöter att vidta åtgärder för att se till att medlemsstaterna garanterar tillgången till information ⁽⁵⁾. Förekomsten av europeiska politiska partier med en verklig transnationell dimension skulle också kunna spela en viktig roll i detta avseende.

⁽⁴⁾ CdR 283/2011.

⁽⁵⁾ CdR 170/2010, punkt 17. Se också CdR 355/2010, punkt 37.

30. Förekomsten av europeiska politiska partier med en verklig transnationell dimension kan leda till att kandidater i framtiden ställer upp i lokala och regionala val för ett europeiskt politiskt parti, snarare än för sitt nationella eller regionala parti. Detta skulle göra den direkta kopplingen mellan europeisk politik och lokal/regional politik tydligare.

31. Kommittén stöder den politiska viljan att se till att den europeiska rättsliga ställningen och reglerna om finansiering träder i kraft i god tid före Europaparlamentsvalet 2014 och kan tillämpas även på europeiska politiska partier och europeiska politiska stiftelsers finansiering av kampanjer på lokal och regional nivå som avser europeiska medborgarinitiativ.

Subsidiaritet, proportionalitet och bättre lagstiftning

32. Förslaget kan anses vara förenligt med subsidiaritetsprincipen, eftersom reglerna om den europeiska rättsliga ställningen och finansieringen av europeiska politiska partier och europeiska politiska stiftelser enbart kan fastställas på EU-nivå.

33. Kommittén påpekar att flernivåstrukturen i det europeiska demokratiska system som håller på att utvecklas skulle kunna uttryckas konkret om bestämmelserna tillät att ReK deltar i kontrollen av att de europeiska politiska partierna och de europeiska politiska stiftelserna respekterar EU:s grundläggande värderingar.

34. Förslaget kan på det hela taget anses vara förenligt med proportionalitetsprincipen, eftersom det inte går utöver vad som är nödvändigt för att uppnå de mål som fastställts på europeisk nivå.

35. Kommittén anser att det är motsägelsefullt att trots att förslaget syftar till att inrätta en ny rättslig ställning på europeisk nivå för de båda typerna av enheter (partier och stiftelser) ska största delen av deras praktiska verksamhet fortfarande bedrivas inom ramen för rättsordningen i den medlemsstat där de har sitt säte.

36. ReK beklagar att det inte gjorts någon konsekvensbedömning av förslaget.

37. Kommissionen har rådfrågat de berörda parterna och beaktat resultaten av detta samråd i förslaget, men det framgår inte tydligt av dokumentet om den lokala och regionala nivån har ingått i samrådet.

38. Kommittén uppmanar Europaparlamentet att göra även Regionkommittén delaktig i den utvärdering av den europeiska rättsliga ställningen och finansieringssystemet som föreskrivs i förordningen och som ska äga rum det tredje året efter nästa val till Europaparlamentet.

II. ÄNDRINGSREKOMMENDATIONER

Ändringsrekommendation 1

Artikel 2.5

Definitioner

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsrekommendation
5. <i>regionala parlament</i> eller <i>regionala församlingar</i> : organ vars ledamöter antingen valts i regionala val eller är politiskt ansvariga inför en folkvald församling.	5. <i>regionala parlament</i> eller <i>regionala församlingar</i> : organ <u>på en nivå mellan den kommunala och den nationella</u> vars ledamöter antingen <u>är folkvalda</u> valts i regionala val eller är politiskt ansvariga inför en folkvald församling <u>på en nivå under den nationella</u> .

Motivering

Folkvalda församlingar på mellannivå har inte samma profil i de olika medlemsstaterna. Benämningarna är inte alltid regionala parlament eller regionala församlingar. Eftersom strukturerna är så olika bör typen av politisk mellannivå förtydligas (delstat, region, grevskap, departement, provins osv.). Uttrycket "på en nivå mellan den kommunala och den nationella" som föreslås i denna ändringsrekommendation är mer omfattande och är tillämpligt på alla medlemsstater, samtidigt som det är tydligt åtskilt från val på lokal nivå.

Ändringsrekommendation 2

Artikel 7.2

Kontroll av registreringar

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsrekommendation
2. Om minst en fjärdedel av ledamöterna med företrädare från minst tre politiska grupperingar i Europaparlamentet begär det, ska Europaparlamentet fatta majoritetsbeslut om huruvida villkoren i artikel 3.1c för europeiska politiska partier och villkoren i artikel 3.2 c för europeiska politiska stiftelser fortsättningsvis är uppfyllda.	2. Om minst en fjärdedel av ledamöterna med företrädare från minst tre politiska grupperingar i Europaparlamentet begär det, ska Europaparlamentet fatta majoritetsbeslut om huruvida villkoren i artikel 3.1c för europeiska politiska partier och villkoren i artikel 3.2 c för europeiska politiska stiftelser fortsättningsvis är uppfyllda.

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsrekommendation
Innan Europaparlamentet fattar sitt beslut ska det höra företrädarna för det europeiska politiska parti eller den europeiska politiska stiftelse som berörs och begära att en kommitté bestående av oavhängiga personer yttrar sig i frågan inom rimlig tid.	Innan Europaparlamentet fattar sitt beslut ska det höra företrädarna för det europeiska politiska parti eller den europeiska politiska stiftelse som berörs och begära att en kommitté bestående av oavhängiga personer yttrar sig i frågan inom rimlig tid. <u>Regionkommittén ska vara delaktig i detta förfarande åtminstone i de fall där kontrollen avser ett europeiskt politiskt parti som är representerat i Regionkommittén.</u>
Kommittén ska ha tre ledamöter; Europaparlamentet, rådet och kommissionen ska utse varsin kommittéledamot inom sex månader från Europaparlamentets första sammanträde efter valen till Europaparlamentet. Kommitténs sekretariat och finansiering ska tillhandahållas av Europaparlamentet.	Kommittén ska ha tre ledamöter; Europaparlamentet, rådet och kommissionen ska utse varsin kommittéledamot inom sex månader från Europaparlamentets första sammanträde efter valen till Europaparlamentet. Kommitténs sekretariat och finansiering ska tillhandahållas av Europaparlamentet.

Motivering

Den regionala dimensionen är också ett av förhandsvillkoren för registrering. Det är därför logiskt att även Regionkommittén deltar i kontrollen av respekten för EU:s grundläggande värderingar, åtminstone när partiet i fråga är representerat i ReK.

Ändringsrekommendation 3

Artikel 18.4

Finansieringsförbud

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsrekommendation
	<u>4. Finansieringsförbudet ska inte omfatta stöd som europeiska politiska partier och europeiska politiska stiftelser ger till kampanjer i samband med europeiska medborgarinitiativ.</u>

Motivering

Det är inte bara under kampanjerna vid val till Europaparlamentet som europeiska politiska partier och europeiska politiska stiftelser behöver visa sig och kommunicera med EU-medborgarna, utan de måste också främja europeiska värderingar under tiden mellan valkampanjerna, t.ex. i samband med europeiska medborgarinitiativ.

Bryssel den 31 januari 2013

*Regionkommitténs
ordförande*

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO